

OMAPÄRANE VÄLJAKÄIK

Lugeja kurtis, et Rimi WCs võib ühe inimese sees viibides siseneda järgmine hädaline.

Lk 4

VESIJALGRATTAGA SÕITMA

Juba mõni nädal on linnarahval Pedeli rannas võimalik sõita vesijalgrattaste ja sõudepaadiga. Rannahoones avas aga ukseid kohvik Neptun.

Lk 3

RALLIMELU AITAS RUTIINIST VÄLJA

Rally Estonia meelitas Lõuna-Eestisse autospordihuvilisi üle terve Eesti ning tõeline rallimelude jõudis ka maakonna väiksematesse kohtadesse.

Lk 6

Valgamaalane

teisipäev, 24. juuli 2012 • nr 86 • hind 0,60 € • www.valgamaalane.ee

**ANNA
VIHJE**
tel 766 3888
vihje@valgamaalane.ee

Pedeli rannas lehvib PUNANE LIPP

SANDRA PIKK
sandra.pikk@ajaleht.ee

Pedeli äärde sattujaid võtab vastu rannamajal lehviv punane lipp. Seda sundis heiskama eelmisel nädalal leitud reostus.

Kui randades lehvib punane lipp, on enamasti põhjus alla 16 kraadi jäävas veetemperatuuris. Pedeli rannavalvel aga paluti eelmisel kolmapäeval heisata punalipp seetõttu, et veest leiti reostus. Kolm proovivõtu kohta näitasid küll erinevaid andmeid, ent kinnitasid, et reostusenormi ületus oli kahekordne.

Pedeli rannavanem Sulev Rätsepp ei osanud reostuse kohta selgitusi jagada, sest täpsemad analüüsid ja aktid on linnavalitsuse käsutuses. Te-

Kuigi veeproovide tulemused on täpsustamisel, ei saa välistada, et punane lipp võib Pedeli rannas lehvida veel mitu nädalat.

FOTO: ARVO MEEKS/MONTAAŽ

ma arvates võisid aga probleemi põhjustada eelnenud pühapäeva tugevad vihmajärged, mille tagajärjel kuivkäimlad kusagil üle ajama hakkasid.

Reostusallikas praegu tuvastamata

Ka Valgamaa Omavalitsuste Liidu keskkonnaosakonna juhataja Riho Karu sõnul ei saa praegu probleemi detailideni selgitada. «Inspektor käis väljas ja tuvastas, et Läti poole peal oli ühes kohas justkui näha, et seal on midagi varem sisse tulnud,» kommenteeris Karu ja rõhutas, et sooritati vaid esmane kiire visuaalne vaatlus. «Otsest lekkemomenti küll ei tabatud, aga heina sees oli hallikas vööt näha.»

Karu ei lükanud küll ümber väidet, et probleem võis tekkida tugeva vihmajärged tõttu, ent põhjusi võib tema hinnangul olla teisigi.

«See on üks variantidest. Reostus võis tekkida vihmade tulemusena, lekkivast kanalisatsioonikaevust või kontaktalal asuvast asutusest.» Küll aga osutavad proovide näitajad Karu sõnul värskete reostusele.

Möödunud nädala neljapäeval võeti kontrollproovid, mille tulemustest võib lähapäevil selguda konkreetsem sissevoolukoht.

Kui 2009. aastal oli Pedeli rand Läti poolel käivate tööde tõttu supluseks täiesti suletud, siis tänavune probleem ujumiskeeldu ei tähenda. «Punane lipp annab märku, et suplemine on omal vastutusel,» kinnitas Karu.

Tagajärjed võivad olla erinevad

Probleemi tekitab olukord aga neile suplejatele, kes on haigustele vastuvõtlikumad. Erinevad reostused võivad tekitada nahalöövet ja silmaärritust. «Kui tegemist on kolibakteriga, tekitab see ka seedehäireid,» hoiatas terviseameti Lõuna talituse Valgamaa esinduse inspektor Veera Jõgeva.

Terviseamet soovibki tema sõnul Pedeli jõkke ujuma mitte minna, sest suuremas koguses vee allaneelamisel võib nõrgema organismiga inimene haigestuda.

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ŠKODA Tartus!

Linnamaastur ŠKODA Yeti 1.2 TSI Active erimudel FRESH ERIHINNAGA 15 990 €

•1,2 TSI 105 hj. bensiini turbomootor, 6-käiguline manuaalkäigukast, keskmine kütusekulu 6,4 l/100 km

•Rikkalik varustus: metallikvär, alarm, kiirushoidik, valuveljed 17", konditsioneer, Sunset - toonitud klaasid, CD/MP3 raadio + 4 kõlarit, 6 turvapatja, hõbedased katusereelingud ja küljeliistud, immobilisaator, veejõukontroll ASR, elektrooniline juhitavuskontroll ESP, ISOFIX lasteistme kinnitusaasad tagaistmel, kaugjuhtimisega kesklukustus, elektriaknad ees, elektrilised soojendusega välispeeglid, multifunktsionaalne näidik, katusereelingud, tagumiste istmete Varioflex kinnitussüsteem. Ja palju muud!

Aasta Auto:
Sepa 24A, Tartu 51013
Tel 7308 000
info@aastaauto.ee • www.aastaauto.ee
www.skoda.ee

Aasta Auto
Škoda ametlik esindus Tartus

ERIPAKKUMINE
5 AASTAT
150 000 €
ÜLEEUROOPALINE
GARANTII

ILM TÄNA

Vahelduv pilvisus. Põhjarannikul võib kohati veidi vihma sadada. Puhub edelatuul 5–10 m/s. Sooja on 19..24°C.

K

ÖÖSEL
+13...+15

PÄEVAL
+23...+25

N

ÖÖSEL
+14...+16

PÄEVAL
+24...+26

R

ÖÖSEL
+14...+16

PÄEVAL
+22...+24

JUHTKIRI

Veel rohkem reegleid?

Valgamaalane

Lõppenud nädalavahetus jääb kindlasti paljudele meelde seoses Rally Estonia niaga, mis köitis tähelepanu üle terve Eesti ning kindlasti ka lähiriikides.

Kuigi üldjoontes jäid ralliga rahule nii korraldajad, sõitjad kui ka publik, tuleb siiski tõdeda, et mõnel puhul saaks paremini. Näiteks kritiseeris mitu rallil käinud inimest, et parklates puudus kord: paljud olid oma masinad parkinud nõnda, et teistele polnud ruumi jäetud.

Tõsi, parklates polnud ka reguleerijaid, nagu näiteks Tartu maratoni tarvis rajatud ajutistel parkimisplatsidel alati on olnud. Kuid kas alati peabki keegi näpuga ette näitama, kuidas olla ja käituda?

Kõik peaksid ju teadma, et mida rohkem rahvast koos on, seda enam tuleb teistega arvestada, sest nii saab ju kõigi elamusündmusest parim võimalikust. Äärmiselt ebameeldiv on ju, kui enne võistluse nautimist tuleb oma pead vaevata näiteks parkimiskoha otsimisega.

Siinkohal pole eesmärk kellelegi et-

«Tõsi, parklates polnud ka reguleerijaid, nagu näiteks Tartu maratoni tarvis rajatud ajutistel parkimisplatsidel alati on olnud. Kuid kas alati peabki keegi näpuga ette näitama, kuidas olla ja käituda?»

tehteid teha, vaid pigem tähelepanu juhtida, et mõnda asja saab veel paremini korraldada.

Ka võistluste direktor Urmo Aava tõdes, et tänavuse ralliga jõudis praegune meeskond oma laeni. Kui järgmisel aastal sarnast võistlust korraldama hakata, on juba tarvis mõelda, mis ja kuidas paremini saaks ning igal juhul tuleb korraldamisesse rohkem inimesi kaasata.

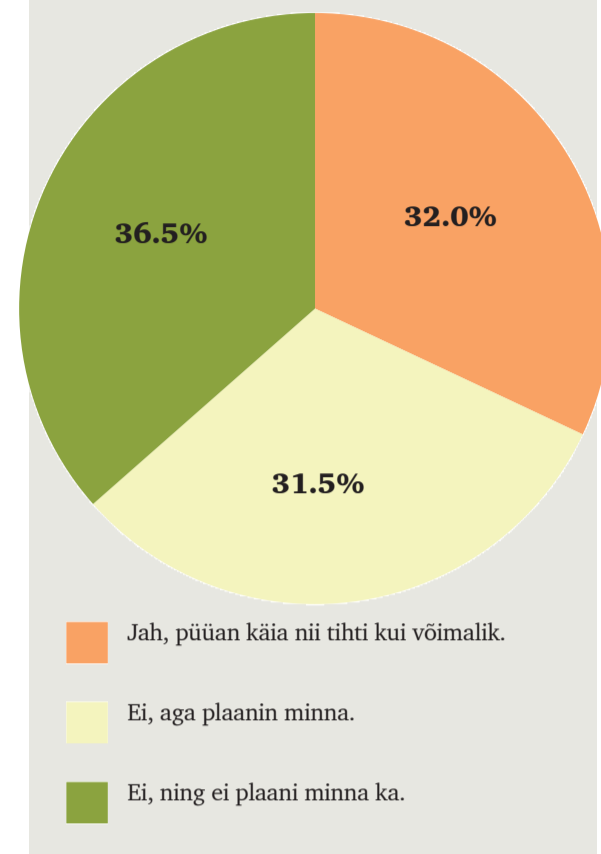
Seda enam, et tegu on tõeliselt mastaapse üritusega. Kiiruskatsed toimusid eri paigus, mistõttu jõudis suur võistlus mitmel puhul lausa koju kätte. Raja ääres võis märgata inimesi, kes oma koduõuel grillides suurüritust nautisid.

Küllap oli aga neidki, kes pole just suuremad rallisõbrad ning keda võistlused häirisid, sest teed olid suletud ning kiiruskatseid kogunes jälgima suur rahvamass.

Teisalt soovime ju aga kõik, et toimuks nii võistlusi kui kontserte, kuhu minna ja mida nautida ning loodetavasti leiab suve jooksul igauks mõne erutava sündmuse, millest osa võtta.

VEEBIKÜSITLUS

Kas olete tänavu juba seenel käinud? (241)

Kes ikkagi juhhib?

Liikluspolitsei praktikast on teada juhtumeid, kus selleks hetkeks, kui inspektor tee peal vingerdanud autoni jõuab, ei istu juhiistmel kedagi. Tagumine iste on aga täis inimestest, kes raputavad tegele, kes kinnitavad nagu ühest suust, et nende käed küll roolimi ei ulatunud.

Sarnane tunne tekkis pärast seda, kui rahandusminister Jürgen Ligi tutvustas juuni keskel Riigikogus seadusemuudatusi, mis näeb ette maksu- ja tolliameti (MTA) regionaalsete üksuste kaotamise. Tegelikult ei tekitanud küsimusi see, kuidas MTA on üles ehitatud, vaid millise struktuuriga on teised riigiasutused ja kas nende erinevused soosivad või pigem takistavad koostööd.

Praegu on riigiasutused isesuguste struktuuridega. Paljudel on maakondade tasandil teenindavad üksused või spetsialistid, mõnel aga ei ole. Suuremal osal neist on Tartus, Pärnus või Jõhvis regionaalse tasandi juhtimisüksus.

Häda on aga selles, et kui näiteks sotsiaalkindlustusametil on kaks regiooni, siis maanteeametil on neli ja keskkonnaametil kuus regiooni koos keskus- ja veterinaar- ja toiduametil moodustab aga iga maakond ka omaette üksuse.

Samal ajal võib üks maakond kuuluda ühel ajal lausa kolme ametkondliku regiooni koosseisu. Nii kuulub Järvamaa maanteeameti Ida regiooni, terviseameti Põhja regiooni ja päästeameti Lääne regiooni koosseisu.

Tegu on ühe suure portsu pudru ja kapsastega, mis ei tule kasuks ei inimeste teenindamisele ega ka asutuste toimimisele. Segadusele riigiasutuste töö korraldamises on viidanud ka Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon OECD.

Riigikogus küsisin rahandusministrilt, kuidas maksu- ja tolliameti planeeritav muudatus riigiasutuste koostööd mõjutab ja kas siis lõpuks kaovad ka teistel asutustel regionaalsed üksused ära. Aivar Sõerd päris, et kas riiklike struktuure ei peaks kujundama ühtsest nägemusest lähtudes.

Minister teatas, et taoline küsimus tuleks esitada kas regionaal- või peaministrile. Ju unustas minister sel hetkel ära, et vastavalt seadusele kuulub riigiteenistuse ja riiklike teenuste arendamine otseselt rahandusministeeriumi ülesannete hulka.

NEEME SUUR
Riigikogu õiguskomisjoni liige (SDE)

«Palju on kurtmist, et riiki on kallid üleval pidada. Sealjuures laseme aga südamerahuga igal ametkonnal omasoodu areneda ja kasvada, selmet tõsiselt uurida, kas koostööst ehk kokkuvõtteid ei sünni. Senised ponnistused on piirdunud vaid tugiteenuste - raamatupidamise, personali- ja dokumendihalduse - ühtlustamisega.»

Samal ajal näeb ka regionaalministri ülesannete loetelu ette regionaalhalduse kavandamist ja koordineerimist. Paraku kinnitas ka regionaalminister kevadel, et tema teiste töösse ei sekku ja iga ministereium tegeleb oma asjadega. Kes siis ikkagi juhhib?

Palju on kurtmist, et riiki on kallid üleval pidada. Sealjuures laseme aga südamerahuga igal ametkonnal omasoodu areneda ja kasvada, selmet tõsiselt uurida, kas koostööst ehk kokkuvõtteid ei sünni. Senised ponnistused on piirdunud vaid tugiteenuste - raamatupidamise, personali- ja dokumendihalduse - ühtlustamisega.

Võimalusi on aga oluliselt rohkem. Kahjuks on praegu nii, et kui kusagil reformiga pihta hakatakse, kiputakse just asutuste kohalikke esindusi sulgema või sealt töötajaid koondama, mis vähendab inimeste jaoks teenuste kättesaadavust.

Samal ajal loob iga ametkond endale oma teenindusvõrgustiku, oma riiklikud ja kohalikud kesksed, töökorrad ja rutinid. Tihtilugu ei klapi need teiste ametkondadega. Nii kasvavad riigi kulud ning vähenevad võimalused koostööks ja efektiivselt riigi ülalpidamiseks.

Praeguseks on juhtiv jõud siiski selgeks saanud. Selleks osutus justiitsminister, kes tuli välja riigireformi algatamise mõttega. Paraku polnud põhiteema mitte see, kuidas pakkuda inimestele üle Eesti paremaid teenuseid ega ka riigiasutuste ülesehituse loogika ja koostöösuutlikkus, vaid hoopiski maavalitsuste kaotamine ja ministerruumide osakondade nimetamine talitusteks.

Ühiskonnateadlane Annika Uudelepp ütles 2011. aastal Maalehes, et avaliku halduse korraldamine ei ole Eestis kedagi sügavalt huvitanud. Usun, et suurt hulka inimesi ja nende hulgas ka sotsiaaldemokraate huvitab vägagi, et meie riik oleks tegus ja töötaks oma inimeste huvides.

LUGEJA ARVAB

Torutöödega hõlmatud tänavatel käivad teekatte taastustööd (19.07.2012 Valgamaalane)

«Kui tööle sõidan, hoian kahe käega rooli, sest ühe käega roolides ei saa neil teedel ju sõita. Kui sõidan jalgrattaga, hoian lenkstangist veel lisaks ka hammastega kinni. Kui kõnnin jalgsi, hoian kätega tasakaalu nagu kõietantsija, sest sihukesi teid ja tänavaid nagu praegu Valga linnas, pole ka õndsalt nõukaajal nähtud (nii nigelas olukorras).

Aga ma püüan siin linnas liikuda nii vähe kui võimalik, sest see tegevus kuulub juba kõrgendatud ohu allikate kilda.»

«Kas kõnniteedeni ka kunagi jõutakse? Need on auklikud, muhklikud, vildakad, kivid asfaldi seest väljas. Olen sunnitud igapäevaselt oma jalgu väänama sellistel tänavatel. Tean inimesi, kes jalakäijana on saanud küll luumurde, küll sääreluu põletiku.

Kõnida saab ainult paksutallalistes jalatsites, vastasel juhul võid pikali kukkuda, sest kvaliteetkingaga (õhukese tallaga näiteks) käies on jala-tallad täiega valulised ja iga kivi tekitab veel rohkem valu.»

NÄDALA EDETABEL

- Elektriautod saabusid Valka **3212 kliiki**
- Politsei otsib teadmata kadunud Galinat **2548 kliiki**
- Lõuna-Eestis on ralli tõttu mitu teelõiku tavaliselt suletud **1758 kliiki**
- Torutöödega hõlmatud tänavatel käivad teekatte taastustööd **1453 kliiki**
- Politsei avastas sadu kiiruseületajaid **1409 kliiki**
- Toiduabi jõuab taas Valgamaale **1355 kliiki**
- Hooletus remonditöödel põhjustas põlengu **1229 kliiki**
- Otepääl oli veekatkestus **980 kliiki**
- Traktori alla jäänud mees suri **906 kliiki**

Valgamaalane

Vabaduse 38, Valga 68204.
ajaleht@valgamaalane.ee, www.valgamaalane.ee
ANNA VIHJE:
vihje@valgamaalane.ee, tel 766 3888.
Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses
E-R kl 9-17.

Sekretär/klienditeenindaja Tiina Saaron
tel 766 1960, faks 766 1961 kuulutus@valgamaalane.ee.

Peatoimetaja Sirlu Homuha, tel 766 1962.
Tegevtoimetaja Jaan Rapp, tel 766 1976.
Reporterid: Marge Väikenurm, Sirje Lemmik,
Eleri Lõhmus ja Andre Hanimägi. Suverporterid Sandra Pikk ja Evelis Eek. Fotograaf Arvo Meeks. Keeletoimetaja Aime Hõbejõgi. Kujundaja Kaido Kikkas, küljendaja Jüri Rüsülainen.
Reklaamidirektor, tel 322 9120.
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Ainar Tamm, tel 766 1978, ainar.tamm@ajaleht.ee. Müügispetsialist Merilen Kabanen, tel 766 1977, merilen.kabanen@ajaleht.ee

Ajalehe tellimine tel 766 1960.
Ajaleht ilmub kolm korda nädalas: teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
Kuutellimus erasisikule 6,05 €, juriidilisele isikule 7,05 € indeks 69849.
Trükk: AS Kroonpress, Tartu.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juridiline aadress:
Gildi 1, Tartu 51007, reg nr 11499445, KM reg nr EE101256889, a/a 221041728667, Swedbank, e-post: ajaleht@ajaleht.ee, arvete e-post: arved@ajaleht.ee

Finantsjuht Monika Mälksöö, tel 447 7097, monika.malksoo@ajaleht.ee. Toimetuse ei tagasta ega retsenseeri kirju ja kaastöid ning jätab endale õiguse neid toimetada ja lühendada. Autori aadressi ja isikukoodita kaastöid ei honoreerita. Toimetuse ei vastuta kuulutuste ja reklaami sisu ning õigekirja eest. Kõik ajalehes avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel 646 3363.

Valga õpilasmaleva liikmed Kati-Johanna Kruuv (paremal) ja Anne-Liise Ziugov vesijalgrattaga Pedelil proovisõitu tegemas.

FOTOD: ARVO MEEKS

Rannas võib vesijalgrattaga sõita ja jäätist limpsida

SIRJE LEMMIK
sirjelemmik@ajaleht.ee

Juba mõni nädal on Pedeli rannas võimalik sõita vesijalgrattade ja sõudepaadiga. Rannahoones avas aga ukse kohvik Neptun.

OÜ Venator osanik Laureana Telk ütles, et mõte Pedeli randa vesirattad ja sõudepaat tuua küpses mitu aastat. «Idee autor on mu elukaaslane, kes pani tähele, et puhkeala on küll tore ja ilus koht, kuid rahval pole rannas tegevust,» rääkis Telk.

«Selle aasta veebruaris asutasime osatühingu ning arvasime, et ongi kõige õigem aeg siiani ainult mõtetes mõlkunud unistused ellu viia. Laenutuse ja kohviku avamisega sel aastal jäime ehk veidi hilja peale, sest ei arvanud, et paberimajandus nii kaua aega võtab,» selgitas Telk. Noored lootsid asjaajamisega ühele poole saada paari nädalaga, läks aga poolteist kuud.

Soovitakse ka kohvi

Rannahoones on avatud kohvik Neptun, kus külastajatele pakutakse lisaks jookidele lihtsamaid praade, hamburgereid, jäätist, kokteile, smuutisid ja snäkke.

«Arvasime, et suvel kohvi järele nõudlust pole, kuid nüüd oleme tõdemusele jõudnud, et ja-

hedatel suveõhtutel oleks ka kohvijoojaid. Lähiajal kavatsesimegi seda pakkuma hakata,» rääkis ettevõtja. Külastajaid teenindatakse läbi müügiluugi, kuid halva ilma korral ja õhtuti on võimalus siseneda ka kohvikuruumi ehk püstijalakohvikusse.

Firmal on laenutamiseks randa toodud kaks vesijalgrattast, sõudepaat ning lastele neli elektriautot, mida võimalik juhtida ka puldiga. Nii kohvik kui laenutus on avatud kõigil päevadel kesk-päevast kuni õhtul kella kümneni. Reegel on, et alla 14aastastele vesirattaid ja sõudepaati ei laenutata, sõita saavad nad ainult koos täiskasvanutega ja päästevesti kasutades.

Töotajaid on rannas kaks: kohvikupoolega tegeleb Laureana Telk ise ning vesijalgrattaste, paadi ja autodega tema vend – nii-öelda paadimees. «Paadimehe peatülesanne on inimesi vahendite kasutamisel juhendada ja õpetada,» lisas Telk. Vesijalgrattale mahub kuni neli täiskasvanut, lisaks veel paar last.

Kohvikuruum on ettevõtjatel linnalt renditud, vesijalgrattad, paat ja elektriautod aga omavahenditest soetatud. «Järgmisel aastal kavatsesime tegevust veelgi laiendada, siis üritame ka toetust taotleda,» arvas kohviku perenaine. Kindlasti on järgmisel hooajal plaanis juurde osta lastele batuu.

Telk leidis, et reklaami on nad oma tegemistele veel vähe

Rannakohviku Neptun perenaine Laureana Telk usub, et nii kohvik kui laenutusteenus leiavad valgalaste seas üha enam kasutust.

teinud. «Oleme kohviku ja laenutuse avamisest teada andnud raadio Ruut vahendusel ning info on levinud ka suust suhu, kuid saabumata on veel reklaamplakatid ja bännerid, mis nädalavahetuseks peaksid kohale jõudma,» selgitas Telk.

Eestlaste huvi tagasihoidlikum

Klientuurist rääkides üllatanud ettevõtjat kõige enam, et kohalike eestlaste osatähtsus teenusekasutajate hulgas nii väike on.

«Eeldasime, et ikka pool külastajatest on eestlased, kuid esi-

mesed tegutsemisnädalad on näidanud, et 90 protsenti teenustarbijatest on lätlased ja Valga ning Valka venelased. Eestlased on miskipärast iga uue asja vastu esialgu umbusklikud ja tundub, et nad ka ei promeneeri koos peredega niipalju kui lätlased ja venelased,» nentis ta.

Kuna kohviku ja laenutuse tegevus on otseselt seotud ilmastikuga, siis nädalal, mil kuumus ulatus kolmekümne kraadini, olid ettevõtjatel käed-jalad tööd täis. Telgi sõnul ostis rahvas jäätist ja jooki ning vesirattaste laenutusel tekkis lausa järjekord.

Praegu, kui ilmad jahedamad, käivad rannakohvikus üksikud, kes ostavad hamburgereid ja friikartuleid või sõidavad elektriautodega. Nagu tema sõnade kinnituseks tulidki parasjagu autodega proovisõitu tegema öde-venda.

«Meil on tekkinud juba ka kindlad lätlastest kunded, kes koos perega Pedeli ääres jalutades ka meid külastavad,» lisas Telk.

Ettevõtja ise on algusega igati rahul. «Loodan, et valgalased meid omaks võtavad ja pakutavaid teenuseid aktiivselt kasutama hakkavad. Peaasi, et ilmataat meid soosiks,» nentis Telk.

Kohvikut ja laenutust on ettevõtjatel plaanis töös hoida sel hooajal septembri lõpuni. Järgmisel aastal plaanivad nad nendega alustada aga juba mais.

TABATUD HETK

Autoralli jälgimine selleks ettevalmistatud kohtades tähendas teatud reeglite järgi käitumist. Paraku leidis ka neid, kes keeldusid millekski ei pidanud. FOTO: ARVO MEEKS

267

miljonit eurot suunab riik järgnevatel aastatel Eesti metsa kasvatamisele, kasutamisele ja kaitsmisele. Vastava plaani aastateks 2012–2020 kiitis heaks vabariigi valitsus möödunud nädalal, teatas keskkonnaministeeriumi pressiesindaja.

Keskkonnaminister Keit Pentuse sõnul suunatakse suur osa rahast erametsandusse. (VM)

Küünalt ei hoitud kontrolli all

Esmaspäeval, 23. juulil kell 1.28 said päästjad väljakutse Otepää valda Pilkuse külla.

Päästjate kohale jõudes tuli ühekordse palkmaja udest ja akendest suitsu. Päästjad avasid tulekollete otsimiseks ja kustutamiseks seinajahelaekonstruktsiooni.

Päästetööde juhi hinnangul sai tulekahju alguse põlevast küünalt duširuumis. Inimesed põlengus kannatada ei saanud, hävis aga duširuumi sisustus ning toad said suitsukahjustusi. (VM)

Mehed said peksta

Politseile laekus teade, et 16. juuli õhtul löödi Otepää linnas Valga maantee kaupluse juures ühte meest, tekitades kannatanule füüsilist valu ja tervisekahjustusi.

Õöl vastu 21. juulit peksid aga kaks tuttavat meest Karula vallas Lüllemäe külas kultuurimaja lähedal kolmandat, tekitades kannatanule füüsilist valu ja tervisekahjustusi. (VM)

Varastati traktor

21. juulil avastati, et Karula vallas Lüllemäe külas on talu hoovalt varastatud registreerimata ratas-traktor T-25. (VM)

Traktori alla jäänud mees suri. FOTO: POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Traktori alla jäänud mees suri

Laupäeva varahommikul juhtus Valgamaal raske liiklusõnnetus, milles hukkus traktori alla jäänud mees.

Õnnetus juhtus 21. juuli hommikul kella viie paiku Karula vallas, kui kolm noormeest traktoriga sõitsid. Esialgsel andmetel juhtis alkoholi tarvitanud 22aastane Karl registreerimata ratastraktorit, sõitis sirgel teelõigul teelt välja, misjärel paiskus masin külili.

Traktori astmelaul seisnud ja kätega piilaritest kinni hoidnud Lääne-Virumaalt pärit 22aastane Uku jäi külili kukkunud traktori alla ja suri saadud vigastustesse kohapeal. Traktori kabiinis viibinud juht ning kolmas kaasreisija, kel olid samuti alkoholi tarvitamise tunnused, viga ei saanud.

Liiklusõnnetuse täpsemate asjaolude uurimiseks alustas Lõuna prefektuur kriminaalmenetlust. (VM)

KÜSIMUS-VASTUS

Kas marutaudi oht on Eestis lõplikult kadunud?

JAAN LUHT, Valga loomakliiniku loomakarst: «Nii, nagu eelmisel aastal, pole ka nüüd Eestis olnud ühtegi marutaudi juhtumit.

Sellest hoolimata toimub aga rebaste ja kährikute vaktsineerimine edasi, sest piir on lai ja peamine oht tulebki piirilt: Venemaalt ja Lätist. Lätis oli sel aastal näiteks kolm marutaudi juhtumit.»

Kioskis valitseb sooduskaartide põud

SIRJE LEMMIK
sirjelemmik@ajaleht.ee

Valgamaalase poole pöördus pahane linnakodanik, kelle väitel ei saa juba pikemat aega Valga R-Kioskist osta pensionäridele mõeldud linnaliinibussi sooduskaarti.

Linnaliinide reisija Aino (tegelik nimi toimetusele teada – S. L.) ütles, et on juba mitu korda käinud kioskis otsimas pensionäridele ette nähtud kuueeurost kuukaarti.

«Mida pole, seda pole. Pakutakse selle asemel seda tavapärast 12eurost ning öeldakse, et saan sel juhul sõita kaks kuud. Mul aga pole kaarti mitmeks kuuks vaja, sest ma ei ole pide-

valt Valgas ning sooviksin saada kuupiletit just üheks kuuks. Keege ei oska täpselt öelda ka, kunas sooduskuukaardid kioskisse müügile tulevad. Kas see on bussifirma uus müüginipp või mis?» oli vanaproua häiritud.

Kuukaardid ongi Valgas müügil ainult R-Kioskis. Sealne teenindaja Helve, kes oma perekonnanimel avaldada ei soovinud, kinnitas reedel vanaproua öeldut.

«Tõepoolest pole meil juba umbes poolteist kuud olnud pensionäridele sooduskuukaarti pakkuda. Bussifirma esindaja sõnul on need trükkimisel ning peaksid lähiajal meie kioskisse jõudma. Oleme pensionäridele pakunud selle asemel tavapära-

seid, 12euroseid kuukaarte, millega nad saaksid sõita kaks kuud, kuid paljud ei ole seda võimalust kasutada soovinud ning on lahkunud siit pahasena,» selgitas klienditeenindaja.

Valga linnas teenindab bussiliine AS MTG. Firma Valga osakonna juhataja Toomas Turgan tunnistas, et sooduskaartide puuduse põhjus on firmapoolne mõeldalaskmine, kuna kaartide tellimisega veidi viivitati. Nimelt anti viimased 200 sooduskaarti R-Kioskile 8. mail, kuid uus tellimus esitati trükikojale alles 31. mail.

Varasematel aastatel on kuukaarte uue partii valmimiseni jätkunud, kuid sel aastal paraku mitte. «Järelikult on sooduskaar-

te hakatud rohkem kasutama,» arvas Turgan. Lisaks kuni 70aastastele pensionäridele saavad Valga linnas poole odavamaid kuukaarte kasutada ka õpilased ja üliõpilased õppeaasta piires.

Turgani sõnul on trükikoda saanud 19. juulil firmale teate, et esialgse prognoosi kohaselt valmivad kuukaardid selle nädala lõpuks. Bussiettevõtet lubati veel täiendavalt teavitada, kui kaardid valmis.

«Loodan, et hiljemalt augustist on sooduskuukaardid müügil. Võtan veel täna (esmaspäeval – S. L.) trükikojaga ühendust ning palun neil, kui vähegi võimalik, kaartide valmimist kiirendada,» kinnitas Turgan.

Klient sattus omapärasesse väljakäiku

Murelik lugeja kurtis Valgamaalasele, et Valga Rimi WCs võib keset loomulike vajaduste rahuldamisest juhtuda, et ruumi siseneb pahaaimamatult järgmine hädaline.

Väljakäigu uksele on mündikogu, mis nõuab sissepääsu eest kümnet senti. Probleem seisnes aga selles, et veel eilegi puudus libliksulgur, mille abil saanuks seesolija ukse seestpoolt ise lukustada ja mille järgi oluks võimalik ka väljast näha, kas ruum on hõivatud või mitte.

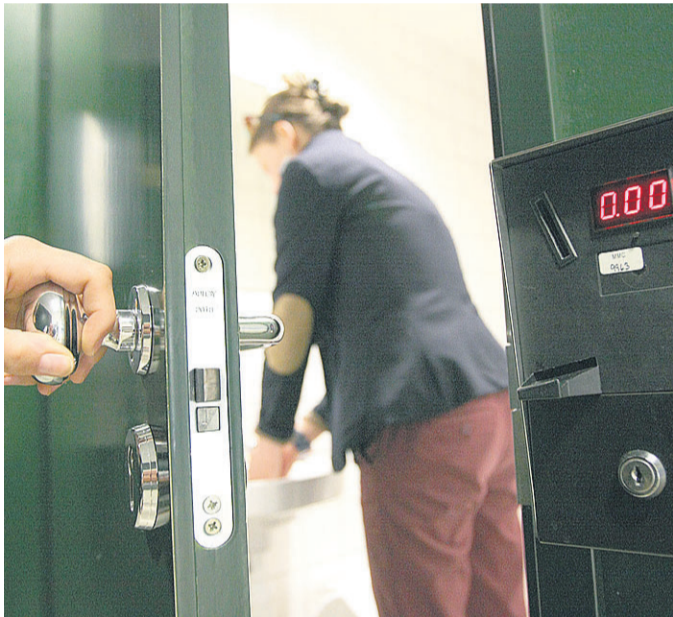
Kuna käimlas on ainult üks koht, oleks võinud seega juhtuda, et teine hädaline satub esimesele peale kõige piinlikumal momendil.

Rimi kommunikatsioonispetsialisti Katrin Batsi sõnul paigaldati mündisüsteem poe tualetti 10. mail. «WCs esines varem hulganisti huligaansusi ja varastamist, seega tahtsime, et käimlat saaksid kasutada vaid meie kliendid, kellel seda tõesti vaja võib minna,» rääkis Bats Valgamaalasele, miks kergenduskoht üldse tasuliseks muudeti.

Valga Rimi juhataja Marina Uhek tunnistas, et polnud probleemi eilseni ise teadlik. Vesteldes juhatajaga tund hiljem selgus, et olukorra parandamisega juba tegeletakse. «Kutsusime töömehed ja lahendame probleemi juba täna (esmaspäeval – E. E.),» sõnas Uhek.

Katrin Bats ütles, et probleemi põhjustas seadistuste viga – üks oleks pidanud jääma suletuks, kui käimla on hõivatud. «Tualettruumi paigaldatakse sissepoole mehaaniline lukk, et oleks võimalik uks kenasti sulgeda. Lisame ka sildi, et keegi ei unustaks seda teha,» ütles Bats ja vabandas Rimi klientide ees, kellele võis käimlaskäik viimase kahe kuu jooksul ebameeldivusi põhjustada.

EVELIIS EEK

Taoline või veel hullemgi pilt võis veel eile avaneda Valga Rimi klientidele, kes pahaaimamatult mündikogusse kümnesentide sisestas. FOTO: ARVO MEEKS

Näitus avab Ameerika ajaloo kunsti kaudu

Valga maavalitsuse 2. korruse fuajees saab tööpäeviti vaadata näitust «Ameerikat kujutades – Ameerika ajalugu läbi kunsti», teatati maavalitsusest. Väljas on piltide kollektsoon eri ajastute valminud taiekestest, mis tutvustavad paljusid Ameerika ajaloo- ja kultuuriaspekte.

Pildid sobivad väljapaneku koostajate hinnangul vaatamiseks nii lastele kui täiskasvanutele. Kunstiteoste jutustatav lugu lubab neid hinnata nii koolitatud kui ka koolitamata silmaga, aidates mõista Ameerika kultuurimaastiku ulatust ja sügavust.

Näitus jõudis maavalitsusse koostöös USA suursaatkonnaga Eestis. Esmaesitlus toimus Tallinnas Solarise keskuses mullu septembris, mil näituse avamisega tähistati suursaatkonna 20. tegevusaastat Eestis alates meie riigi iseseisvuse taastamisest. Lisaks Tallinnale on näitus üleval olnud veel Pärnus, Kuressaares, Tartus ja Viljandis. (VM)

Tänavu on Eestis diagnoositud ligi kakssada HIV-nakatunut

Terviseamet andis teada, et reedese seisuga on Eestis tänavu diagnoositud HI-viirus 191 ja aids 21 inimesel.

Aidsi arv on sel aastal 12 korral diagnoositud Tallinnas, kahel korral Harjumaal, neljal korral Ida-Virumaal ja kolmel korral Narvas.

Tänavu registreeritud HIV-nakatunute 94 elab Tallinnas, 72 Ida-Virumaal, 11 Tartumaal, kaheksa Harjumaal, kolm Lääne-Virumaal, kaks Viljandimaal ja üks Valgamaal.

Kokku on aastate jooksul Eestis HI-viirus diagnoositud 8253 inimesel, sealhulgas aidsi haigestumine 375 inimesel.

Mullu diagnoosisid arstid Eestis 369 HIV-nakatunud inimest. Kõige enam diagnoositi terviseameti andmetel mullu nakatunud Tallinnas – 205 inimest. Ida-Virumaal registreeriti 135 nakatunut, Tartumaal 20, Lääne-Virumaal kuus ja Pärnumaal kolm. Aidsi diagnoositi eelmisel aastal 39 inimesel, neist 15 Narvas, 10 Tallinnas, kuus Ida-Virumaal, neli Harjumaal, kolm Pärnus ja üks Lääne-Virumaal.

HI-viirusesse nakatumine on Eestis viimastel aastatel vähenenud. Terviseameti andmetel diagnoosisid arstid 2010. aastal Eestis 372, 2009. aastal 411, 2008. aastal 545 ja 2007. aastal 633 uut nakatusjuhtu. (BNS)

Malevlased Aigars (17) ja Priit (15) füüsilist tööd ei kardavad. Poisid ütlesid, et jahedamate ilmadega on väljas tööd mõnus teha.

FOTO: ARVO MEEKS

Õpilasmaleva noored askeldavad mitmel rindel

EVELIIS EEK
eveliis.eek@ajaleht.ee

Õpilasmalevlased korrastavad Valgas surnuaedu ja rannaala, vajadusel laovad puidki riita. Sisustatud on ka nende vaba aeg.

«Paljudele noortele võimaldab malev esimest kokkupuudet tööeluga. Samas ei ole see ainult töölaager – kasvatajad korraldavad lõbusaid seltskonna- ja meeskonnamänge ning teevad harivaid töötubasid,» ütles Valga malevarühma komandör Tarmo Post. Kokku tuli malevasse tänavu 26 õpilast, mida on viie võrra vähem kui eelmisel aastal. Kui mullu oli poisse vaid kolm, siis sel aastal on noormehi ja tüdrukuid enam-vähem võrdset. See tähendab, et tehtud saavad ka pisut enam füüsilist jõudu nõudvad tööd.

Neljapäeval ladus osa maleva-poistest Lembitu tänav koolimaja õuel puuriita. Ühel nendest, Valga vene gümnaasiumis õppival Aigarsil läheb malevas juba neljas aasta. «Malevas meeldib mulle kõik, tõesti absoluutselt kõik,» jätkub tal vaid kiidusõnu. Kuigi Aigarsil käed ei pelga ühtegi tööd, tunnistas ta oma lemmikuks siiski trimmeriga niitmise. «Ma ei teagi, miks seda tööd sel aastal enam teha ei saa,» ütles Aigars.

Pääsevad nürist tööst

Tartust pärit Priit on malevas teist aastat järjest. «Lemmiktööd ei ole, töö on töö. Mulle meeldib kõik, kus midagi saab ära teha,» ütles ta. «Kõige nürim töö oli terviseradade korrastamine, mida eelmisel aastal tegema pidime,» rääkis Priit.

«Püüame tööd hoida võimalikult mitmekesised ja vahelduvad, aga paratamatult kipuvad nad tihti ikkagi üksluised olema. Tüdrukud riisuvad ja korrastavad sagedasti surnuaedu ja kõik suuremad

poisid oleme hetkel võtnud siia puuriita ladumise toimkonda,» ütles komandör Post.

Vaba aeg kulub malevas nii puhkamisele, mängudele kui silmaringi avardamisele. «Programmis on meeskonnaharjutused, et rühm kasvaks kokku ja toimiks hästi meeskonnana,» ütles Post.

«Kinnisidumismäng oli päris lahe. Võistkonnas oli kindel arv inimesi, kes pidid olema kinni seotud, kas jalgadest kätest või silmad ja siis tuli võimalikult kiiresti oma pundiga takistusrada läbida,» rääkis 15aastane malevlane Priit.

Vabatahtlikud välismaalt jagavad uusi teadmisi

«Meil on igal aastal olnud malevas abis ka vabatahtlikud teistest riikidest. Praegu on ka kaks Sloveeniast ja kaks Leedust,» sõnas Post.

Vabatahtlikud hoolitsevad selle eest, et noorte vaba aeg oleks sisustatud ja hariv. «Eile õppisid nad Sloveenia ja Leedu kohta, pidid seejärel esitluse tegema ja pä-

rast valiti, kes kõige paremini selle aja jooksul uusi teadmisi omandas,» lisas Post.

19aastane leedulane Artūras Šernauskas tuli Valga malevasse Euroopa Liidu «Youth in Action» programmi «Euroopa vabatahtlik» teenistuse kaudu. Eesmärk oli noormehel inglise keele harjutamine ja lastega tegelemine

«Alguses olid kõik lapsed häbelikud ja natuke oli probleemiks ka keelebarjäär, aga õnneks saime kamba peale siiski omavahel kõik jutud räägitud,» ütles Šernauskas.

«Kogemusega olen muidu rahul, aga eks natuke on tagasilööke ka olnud. On neid, kellele meeldib olla «naljamees», kes ei taha asju kaasa teha ja tahavad tähelepanu keskpunktis olla, aga oleme ikka ka nendega suutnud hakkama saada ja head suhted luua,» lisas Šernauskas.

Malevarühm, mis tegutseb Valgas tänavu juba seitsmendat aastat, alustas tegevust eelmisel esmaspäeval ja lõpetab sel reedel.

Soikunud tööd algavad uue hooga

SIRJE LEMMIK
sirjelemmik@ajaleht.ee

Kohtuvaidluste tõttu seisunud veemajandustööd Tõrvas on uuesti käima läinud. Välja on kuulutatud hange vee- ja kanalisatsioonitöödele ning reoveepuhastite ehitusele.

OÜ Tõrva Veejõud projekti juht Rando Allilenderi info põhjal allkirjastati pärast kohtuvaidluste lõppemist AS-ga Infragate Eesti 25. mail leping konsortiumiga Wesico Project OÜ / KVVK Tööd OÜ. Lepingupartneri ülesanne on läbi viia kõik projektis planeeritud hanked ning teostada ka omanikujärelevalvet.

«Oleme läbi viinud hanke linna tänavate taastamiseks. Võitjaga, osahinguga Tavit, sõlmisime töövõtulepingu 5. juunil,» selgitas projektijuht. Tavit taastab tänavad, kuhu torustikud rajatud ja kus katsesetused teostatud. Tööd lõpetatakse augusti alguses.

Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide uuendamise ja laiendamise hankele oodatakse pakkumusi

VEEMAJANDUSPROJEKT

Sisaldab kogu Tõrva linna ja Pokardi asumis vee- ja kanalisatsioonisüsteemide uuendamist ja ehitamist. Tööde maksumus on kokku 7,6 miljonit eurot, millest Euroopa Liidu ühtekuuluvusfondi toetus moodustab 82 protsenti. Kogu projekt peab olema teostatud 2013. aasta lõpuks.

Projekteerimis-ehitustöödega alustati veebruaris 2010. Järgmise aasta juunis lõpetati ehitajate majandusraskuste tõttu lepingud torutööde tegijaga AS K&H ning reoveepuhastite ehitajaga OÜ Water Ser Ehitusjuhtimine.

Projekteerimine suudeti suuremas mahus lõpetada 2011. aasta suvel teostati vee- ja kanalisatsioonitööd Tartu tänaval, aasta lõpus valmis uus veetöötusjaam, mis avati pidulikult selle aasta 29. veebruaril.

Veemajandusprojekt seiskus eelmise aasta lõpus pooleks aastas omanikujärelevalve ja inseneriteenuse hanke kohtuvaidluste tõttu AS-ga Infragate Eesti.

Allikas: OÜ Tõrva Veejõud

9. augustiks. «Pärast pakkumuste hindamist ja eduka pakkuja väljakuulutamist tuleb oodata 14 päeva ning alles seejärel saab sõlmida lepingu,» selgitas Allilender. Tööd peaks tehtud saama aasta jooksul.

«Reoveepuhastusjaama projekteerimis-ehitustööde hankele ootame pakkumusi 14. augustiks. Lepingu kestvuseks on planeeritud 300 päeva,» lisas ta. Kui nende kahe hanke tööde maksumused teada, saadakse planeerida

veemajandusprojekti edasist käiku.

«Kogu projekti käigus on vaja veel tamponeerida vanad ja amortiseerunud suurkaevud, uuendada Riiska veetöötusjaam, hankida torustike hoolduseks survepesuauto. Samuti rajada vee- ja kanalisatsioonitorustikud linna reoveekogumisalassee jäävasse, Helme valla territooriumil paiknevasse Pokardi asumisse,» ütles projektijuht.

Allilenderi sõnul peab kindlasti arvestama esialgselt planeeritud hindade kallinemisega, millest tulenevalt võib tekkida olukord, kus ollakse sunnitud esialgseid plaane muutama. «Ehk peame mõned tööd rahapuudusel ka ära jätma,» arvas ta.

Heameelt tundis projektijuht aga sellest, et kaks linnale kõige tähtsamat hanget, torud ja reoveepuhastite, on käima läinud ning saavad lahenduse juba augustis. «Lepinguteni jõuame ilmselt septembris ning torustike ehitusperioodi tipp jääb järgmise aasta kevadesse ja suvesse,» täpsustas Allilender.

VELLO JASKA

Helme valla päeval vaadati tagasi tehtule ning räägiti tulevikust. Samas said tunnustuse ka heakorrakonkursil osalenud.

«Helme valla päeva tähistame juba 21. korda ning siin, Helme lauluväljakul, üheksandat suve järjest,» oli vallavanem Tarmo Tamm uhke ettevõtmise pika ajaloo üle.

Vallavanem andis hinnangu ka valla hetkeolukorrale ja tähtsamatele tegevustele. «Möödunud aastal valla päeva eel sai vald keskkonnainvesteeringute keskuselt (KIK) 2,2 miljoni eurose toetuse vee- ja kanalisatsiooni suurprojektile. Praeguseks on toimetised jõudnud nii kaugele, et järgmisel kuul võib üsna suure tõenäosusega näha esimesi kaeve tööde teostusi,» tõi ta esmalt esile.

Tamm rõhutas, et kogu projekti tulemusena saavad Helme, Linna küla, Ala ja Patküla asulad 2013. aasta lõpuks nüüdisaegsed vee- ja kanalisatsioonid, trassid, kanalisatsiooni ja reoveepuhastid. Toid teostab Valmap Grupp.

«Vald aitab kaasa ka keskkonna saastamise vähendamisele. Täna on teil kõigil võimalus tutvuda siin platsil seisva elektriautoga. Me küll ei tea veel, mis saab talvel, kuid ligi kaks kuud auto kasutust ei ole pettumusi valmistanud,» lisas Tamm.

Toiduabi tekitab vastakaid arvamusi

Vallavanema sõnul sai vald teiste Eesti omavalitsuste seas Euroopa Liidult 2,5 tonni toiduabi. «Sotsiaalvaldkonna töötajad on selle nimel kogu viimase nädala tööd teinud, et abi saaks võimalikult kiiresti seda vajavatele inimestele jaotatud,» kinnitas vallavanem.

Aastaid on vallavanema sõnul mõeldud nüüdisaegse hooldekodu rajamise võimalusest. «Vallavalitsus andis välja vastava ehitusloa. Loodan väga, et nädala või paari jooksul alustatakse tühjaks jäänud Helme hoonetekomplek-

Vallapäeval sai aimu tulevikuplaanidest

Rahvas on kogunenud Helme lauluväljakule järjekordsest valla päevast osa saama.

KONKURSI VÕITJAD

Pereelamute kategoorias Anu ja Enno Vijari elamu Ala külas; **asutustest** Ala Talutehnika; **küladest** Linna küla; **talumajapidamistest** Polli talu Linna külas; **korterelamutest** KÜ Pokardi Kirikukülas.

Tänukirja ja rahalise preemiaga tunnustati: Metskonna maja Pilpa külas; Arvo Viksi Arvo-Käre talu Jõgevete külas; Patküla küla laste mänguväljak.

Mastivimpli ja tänukirjaga tunnustati: Kivimäe hostel Taagepera külas; Jaak Veidenbergi Haava talu Kähu külas; Heiki Volveri Mäeni talu Jõgevete külas.

Tunnustavalt märgiti ära: Taagepera loss pargi hooldamise eest, Marja talu spordiväljak ja Linna küla korterühistu nr 25.

Tunnustuse kauni kodu eest sai ka Haava talu peremees Jaak Veidenberg.

FOTOD: VELLO JASKA

sis esmalt lammutus- ja seejärel ehitustöödega. Plaanide kohaselt võiks hiljemalt 2014. aasta jaanuarist olla täiesti uue hooldekodu ukсед avatud kõikidele soovijatele.»

Tamm andis teada, et rahval on võimalik külastada möödunud suvel suletud Helme kutsekoolile pühendatud ajaloonurgakest endise postimaja ruumides. «Nurk ei ole veel täiuslik, kuid fakt on, et on suudetud leida koht Helme põllutöökooli ajaloo säilitamise tarvis.»

Klaverimuseumi idee takerdunud

Veel teinegi uudis oli vallavanemal edasi anda.

«Me kõik oleme olnud vaimustuses ideest rajada Helme mõisahoonesse klaverimuseum. Tõsi, veel ei ole leitud raha, et idee ellu viia, kuid täna on kõigil võimalus astuda läbi mõisahoonest ja saada tuttavaks klaverimuseumi idee autori Alo Põldmäega.» Helilooja ja muuseumi eestvedaja tutvustas ruumides olevat 17 huvitava ajalooa klaverit.

Vallavolikogu esimees Toivo Põldma, vallavanem Tarmo Tamm ja heakorrakonkursi komisjoni esimees Andres Jurs tunnustasid äsja sel heakorrakonkursil enam silma paistnud kinnistute omanikke.

Vallapäeva teise poole sisustasid sportlikud mängud ja võistlused, milles korraldas Ritsu spordi baasi juhataja Jaak Raidve oma meeskonnaga, ning kohalike kunstimeistrite isetegevuskontsert. Lugesid löi ka rahvamuusikaansambel Jauram.

Videviku saabudes süüdati lauluväljaku kõrgemale künkale võimas lõkketuli. Keskoiste tantsumise saatel löi taeva valgeks võimas ilutulestik, mis vallapäevale punkti pani.

MUSEUMI VEERG

Juuli näitusegaleriis

Museumi galeriis avati juuli algul Mare Johanson-Ubaste maalinäitus, millega ta tähistab oma väärrika verstaapostini jõudmist, ja Pärnu portselanimaali seltsi Lüster tööde näitus. Lüstri näituse kurator on Mai Kolossova. Mõlemad daamid on valgalastele vanad head tuttavad ja muuseum soovib neile tähtpäeva puhul õnne ja uusi loomingulisi kordaminekuid!

1. augustist on muuseumis aga avatud Raina Subi villapiltide näitus.

Tööle asus uus teadur

Valga muuseumi uus teadur Priit Riemann on sündinud Raplas. 1996. aastal lõpetas ta Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonna ajaloo erialal. Enne Valga muuseumisse tööle asumist on ta töötanud mitmes koolis ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajana, viimati, aastatel 2009 – 2012, Lüllemäe põhikoolis.

Esmaülesandena näeb Riemann enda kursiviimist selles valdkonnas tehtuga ja kodu-uurimiskonverentsi korraldamist novembris. Alustada tuleb ka ettevalmistuste tegemist uurimis- ja kogumistööks teemal «Eesti-Läti kultuurimõjud ja suhted», et hiljem sellest uurimistöö koostada.

Isiklikult on **PRIIT RIEMANN** (pildil) huvitatud uurima inimeste elu-olu Teise maailmasõja ajal ja järel, samuti Nõukogude okupatsiooni perioodil. Ta peab silmas seda, kuidas elasid neil keerulistel aegadel just talvised inimesed. Tol ajal elanud ja töötanud inimestelt mälestuste kogumisega võib varsti juba kiireks minna.

Priit Riemann on abielus ja nelja-aastase tütre isa. Tema hobidena võib välja tuua koorilaulu, muusika kuulamise, lugemise ja kokkamise.

FOTO: JAAN RAPP

Juba aastaid korraldatakse Valgas jõukatsumisi puuskulptuuride valmistajate vahel, millest võtavad lisaks eestlastele osa mitme välisriigi puutöömeistrid.

FOTO: ARVO MEEKS

Eesti, Soome ja Leedu puutöömeistrid koondavad ridu

SIRJE LEMMIK
sirjelemmik@ajaleht.ee

Valgamaa partnerluskogu teeb Soome ja Leeduga koostööd, mis suunatud puutöö tutvustamisele. Ees ootavad kogemuste vahetamine, näitused ning reis Leetu.

Valgamaa partnerluskogu tegevjuhi Tiina Ivaski sõnul on praegu käsil Soome-Eesti-Leedu ühisprojekti ettevalmistavad tegevused. Nimelt tegi Soome Vaara-Karjala Leader-tegevusgrupp partnerluskogule ettepaneku osaleda rahvusvahelises koostöös, mis suunatud puutöö populaarsuse tõstmisele. Sihtgrupp on kohalikud puutööga tegelejad.

«Esimene samm ongi nende meistrite ülesleidmine ja kaardistamine. Soovime nendeni tuua uusi teadmisi ja oskusi, ehk ka kunstilise poole pealt,» selgitas Ivask.

Partnerluskogu soov ongi praegu teada saada, millega maakonna puutöömeistrid tegelevad ning mis teemad neile huvi pakuvad, et vastavalt vajadustele neile konkreetseid tegevusi pakkuda ning töötubasid korraldada.

Partnerluskoguga võiksid ühendust võtta nii noored kui vanad puutöömeistrid. «Endast võiksid teada anda inimesed, kes valmistavad näiteks palkmaju, mööblit, puukujusid, muu-

sika- ja tööriistu, viitasid, punutisi, paate, vibusid, odasid, puust nõusid, mänguasju ja tarvikuid,» arvas tegevjuht.

Ühistegevus käivitub järgmisel aastal ning kestab kaks aastat. Selle käigus luuakse võrgustik, mille abil partnerriikide puutöötajad vahetavad oskusi ja teadmisi. «Meie meistritel avaneb võimalus osaleda töötubades ja näitustel Soomes ning Leedus,» täpsustas Ivask.

Järgmisel aastal korraldatakse õppereis Leetu, kus just puuskulptuuride valmistamine väga suures aus.

«Meistrid saavad bussireisil tutvuda Leedu käsitöömeistrite tegemistega, näha omapäraseid kohti ning ammutada inspiratsiooni, saada uusi ideid,» nentis tegevjuht.

2014. aasta juunis on praeguste kavade alusel plaanis läbi viia puutööteemaline suurüritus Valgamaal, kuhu oodatakse osalejaid üle Eesti ning ka Leedust ja Soomest. Ivaski sõnul plaanivad soomlased samal aastal korraldada Karufestivali, kus lisaks puutööle saab näha veel palju muud.

«Soomlased soovivad 2020. aastaks jõuda tuhande karu pargini ehk siis valmistada kuni tuhat karuskulptuuri. Sellele otsitakse kolapinda,» rääkis Ivask.

Partnerluskogu tegevjuhi sõnul on võrgustikus teretulnud osalema kõik, kel huvi näidata oma oskusi ning juurde õppida uusi. Huvilisi oodatakse endast teada andma 27. juulini.

Piltlookkursi tähtaeg pikeneb

Museum pikendab konkursi «Valga muuseumi reklaamfilm» tähtaega 29. septembrini. Konkursil võivad osaleda igas vanuses filmi- ja joonistamishuvilised. Konkursist on lähemalt juttu muuseumi kodulehel.

Rallimelu aitas argirutiinist välja

ELERI LÕHMUS
eleri.lohmus@ajaleht.ee

Rally Estonia meelitas Lõuna-Eestisse huvilisi üle terve Eesti ning tõeline rallimelu jõudis ka maakonna väiksematesse kohtadesse.

Nõnda sattuski Valgamaalane juttu puhuma Harjumaalt rallit jälgima tulnud kahe härrasmehega, kes enda sõnul pole küll kirglikud spordihuvilised, kuid hoiavad end toimumvaga kursis.

Ühtlasi tuldi tuttavaile külla. «Aga see on ikkagi rutiini muutus. Kui Markko Martini sõitis, jälgisime ikka rohkem,» sõnas Toivo Kurg.

Tema hinnangul on Eesti elu natuke pingeline, seepärast tuleb endale lubada ka midagi, mis vaheldust pakub.

«Lõuna-Eesti loodus on ka väga ilus,» tõi Kurg veel ühe põhjuse välja, miks tasub siia kanti tulla.

Valgamaalt pärit Raul Jeets, kes koos kaardilugeja Andrus Toomaga tuli Rally Estonia üldarvestuses 12. kohale ja kellega oma masinaklassis oldi seitsmendad, tõi spordisündmuse suurima plusina välja, et tänavune ralli jõudis väga paljude inimesteni.

«Näiteks reedese päeva katsed Karula vallas. Ma pole kunagi Lüllemäel nii palju inimesi näinud. See on igati positiivne,» sõnas Jeets.

Sportliku saavutusega pole rahul

Samas ei saa Valgamaa mees enda sõnutsi seekordse tulemusega rahule jääda.

«Kõige tähtsam oli ralli lõpuni sõita. See õnnestus ka, aga tulemuse poolest oleks pidanud ikkagi paremini sõitma,» selgitas Jeets.

Tema sõnul andsid nad lõpus pisivigade tõttu veel paar kohta ära, ka muutis tulemuse kehveks vihmasadu. «See pole ikkagi meie koht,» lausub rallisõitja ja tõi välja, et ideaalis tahtnuks nad oma masinaklassis lõpetada esikolmikus ja üldarvestuses esiküm-

Rajale väga lähedal seista ei tasunud mitte ainult võimaliku teelt väljasõidu ohu tõttu, vaid ka selle pärast, et võimsad masinad läbisid kurve efekitse kruusasaju saatel.

nes. «Aga samas – vahed ei olnud väga suured.»

Ralli võitja oli tema hinnangul etteaimatav, kuid eriti suurt heameelt tegi talle Georg Gross, kes sõitis end kolmandaks. «Sõitjate seltskond läheb iga aastaga järjest tõsisemaks,» rääkis Jeets, kelle hinnangul on see ainult positiivne.

«Teistele sõitjatele on see hea võrdlusmoment, missugune on nende kiirus võrreldes maailma tipp sõitjatega,» lisas Jeets. Peale-

gi toovad kuulsad sõitjad raja äärde neidki, kes sinna muidu ei tuleks.

Korraldajate unistus ei täitunud

Rally Estonia üks korraldajaid ja võistluste direktor Urmo Aava tõdes, et kuigi külastajate arv veel selge ei ole, siis tõenäoliselt korraldajate unistus 20 000 pealtvaatajast ei täitunud.

Siiski jäi Aava ralliga väga rahule. «Suuri jamasid ei olnud,

ainult üks tõsisem õnnetus oli, kus sõitjad vigasid, aga kõik on kontrolli all.»

Võistlus oli Aava hinnangul põnev, kuid saanuks veelgi pingelisem olla.

«Kahju, et Ott Tänak ei saanud tulla,» lisas ta.

Tulevikule mõeldes sõnas korraldaja, et taoline üritus vajab rohkem inimesi ja rohkem raha. «Praegu aga selle peale ei mõtle, analüüsime enne tänavuse ralli läbi.»

PARIMAD

Modernsed autod

1. Mads Østberg ja Jonas Andersson (Ford Fiesta RS WRC)
2. Thierry Neuville ja Nicolas Gilsoul (Citroen DS3 WRC)
3. Georg Gross ja Raigo Mõlder (Ford Focus WRC)

Historic-autod

1. Jari-Matti Latvala ja Asko Sairanen (Ford Escort BDA)
2. Valter Jensen ja Erik Pedersen (Lancia O37)
3. Mika Turkki ja Mikko Tuominen (Opel Ascona 400)

Allikas: Rally Estonia korraldusmeeskond

Valgamaa mees Raul Jeets kiitis pärast võistlust radasid, sest need kulgesid nõnda, et ralli jõudis paljudele inimestele praktiliselt koduõuele

Üks suurimaid publikumagneteid oli niinimetatud Otepää linna-katse. Tehistrampliinil näidati erinevaid maandumisvõimalusi.

Rallit jälgima tulnud mitmetuhandepealine publik oli parimate vaatluskohtade leidmisel vägagi nutikas.

Valter Jensen ja Erik Pedersen tõid Lõuna-Eesti radadele legendaarse Lancia O37 ning saavutasid sellega historic-autode arvestuses teise koha.

Rally Estonia võitjad Mads Østberg ja Jonas Andersson näitasid oma oskusi juba esimesel kiiruskatsel. FOTOD: ARVO MEEKS

on sul
võimalus

oma
kuulutus
SIIA tellida
läbi interneti

www.valgamaalane.ee

TELLI
KUULUTUS!

NÜÜD

MÜÜK

Kruusa, killustikku ja mulda.
Tel 517 4609.

Kuivad ahju- ja pliidi puud (6 rm).
Tel 528 6403.

Kütteklotid (al 1.60 €), turba-
(al 118 €) ja puitbrikett (al 155 €).
Tel 506 8501.

Küttepuud (lepp, kask). Vedu.
Tel 5354 2420.

Müüa ehituslikku saematerjali ning
voodri- ja põrandalaua. Vedu tasuta.
Tel 528 2268.

Müüa pakitud turbabriketti ja
puidubriketti alusel. Kohalevedu
tasuta. Tel 523 8503.

Müüa uus muruniiduk. Tel 764 0615.

Sauna- ja suitsuahjud, kaminad,
pliidid ja boilerid. Tel 505 4355.

TEENUS

OÜ Semt teostab kortermajade soo-
justamist, katuse- ja üldehitustööd.
Pleksepatööd. Tel 506 2377,
www.semt.ee

Kaevetööd. Vee- ja kanal. torude
ehitus. Tel 5556 4441.

Kaevetööd väikekaskavaatoriga.
Tel 5341 3129.

Kanalisatsiooni- ja veetrassitööd,
süvaveepumpade ning septikute
paigaldus. Tel 521 7415.

Katusetööd, üldehitustööd.
Tel 5387 7119.

Rakkekaevude kaevamine, puhasta-
mine ja remont. Tel 5393 6162.

OÜ Remor teostab hoonete lam-
mutustööd (betooni purustamine ja
kopatööd), hinnad soodsad.
Tel 520 6516.

Pinnase planeerimis- ja teiselustööd
BOBCAT laaduriga. **Tänavakivide
paigaldus.** Tel 5690 0444.

OÜ Kreston Ehitus: ehitustööd nii
sees kui ka väljas. Töödele garantiid
2 aastat! Tel 5809 6966,
kristjan@krestonehitus.ee

Puistevilla paigaldus.
Tel 521 7415, 502 1279.

Süstime seinad ja põrandad soojaks.
Soojustame sinu maja. www.therm.
ee info@therm.ee Tel 5660 6010

Teostame katuse-, fassaadi-, üldehi-
tus- ja remonditööd. Tel 5373 3899.

Veoteenus üle Eesti, 0,4 €/km.
Tel 505 5654.

Ostan 3 m leppa. Tel 5354 2420.

OÜ Forest Stock ostab metsa- ja
põllumaad. Tel 503 7570.

Pidevalt müüa lõhutud küttepuid koos
veoga. Tel 5340 3007.

Pliidipuud ja kütteklotid võrgus,
al 1,50 e. Tel 528 6403.

PÕLLUNDUS

Ostan kuiva heina. Tel 503 0577.

Ostan randaali, kaarutaja, rootorniidu-
ki, haagise ja traktori. Tel 5613 1000.

Eestivili AS ostab toidu- ja söödatera-
vilja, rapsi ning hernerst. Maksame ja
veame kiirelt. Tel 508 4055.

MUUD

Kaardimoor. Tel 900 2202.
(Tariif: 1 €/min)

*Need armsad, kellest äkki jääme ilma, on tegelikult alles - meie sees.
Nad on nii ligi, et ei torka silma - nii nagu valgus päikese kiirte sees...*

Teatame sügava kurbusega,
et lahkus meie kallid ema
TIINA ILISSON
08.02.1958-20.07.2012
Leinavad lapsed peredega.

Ärasaatmine Tõrva Kirik-Kammersaalist 25. juulil kell 12
Helme kalmistule.

*Mälestus püha sinust hinge jääb helge ja hea.
Meie mõtetes püsivad sa üha, elad edasi meie seas...*

Teatame sügava kurbusega,
et on lahkunud meie kallid

ALMA PARTS
16.07.1926-20.07.2012
Leinavad omaksed.

Ärasaatmine 26. juulil kell 13 Helme kabelist.

*Tuul tuli, kustutas küünla,
elu lühikeseks jäi...*

TIINA ILISSON

Südamlik kaastunne
Priidule perega
kalli ema kaotuse puhul.
Ants, Andres, Arno ja Aavo
peredega, Tiina, Kristel ja Viive.

*Mõni hetk on elus valusam kui teine,
mõni hetk on kohe väga-väga valus...
(J. Tättel)*

Mälestame
endist sõbralikku töökaaslast
TIINA ILISSONI.

Südamlik kaastunne Sigridi,
Erlendi ja Priidu peredele.
Evi, Eda ja Urve

*Me südameis Sa ikka elad,
jääd mõttes meie keskele...*

Südamlik kaastunne tädi Tiiale,
Sigridile, Erlendile, Priidule,
Enele ja Toomasele peredega
kalli

TIINA ILISSONI
kaotuse puhul.
Eve-Rita perega

*Nüüd tühi koduü ja tuba,
lein raske järele vaid jäi...*

Südamlik kaastunne omastele
kalli
TIINA ILISSONI
kaotuse puhul.
Maie, Mati ja Malle pere

*Sind leinama jääb kodumaja,
igatsema koduü...*

Mälestame
TIINA ILISSONI
ja avaldame südamlitku
kaastunnet Tiiale, Sigridile,
Priidule ja Erlendile peredega
kalli tütre, ema, vanaema ja
ämma surma puhul.
Elme ja Ülo, Marge ja
Margus peredega

KINNISVARA

Müüa 1toaline renoveeritud korter
Tõrvas, 1. korrus, 40 m². 8000 €.
Tel 5344 7633

Müüa 2toal mug krt Pargi 8-7
(2. k, päiksepoolne) ja külmkapp.
Tel 5593 0813.

Müüa 4toaline korter Valgas
Metsa 20. H 13 500 €. Tel 511 5917.

Müüa maja Puka alevikus,
krunt 5623 m², maja 130 m²,
21 000 €. Tel 529 0930.

Müüa või anda rendile 3toal ahik krt
Kaagjärves (sees vesi, vannituba,
WC). Tel 5199 9953.

Müüa või anda üürile 2toal mug krt
(2. k, vene gümnaasiumi lähedal).
Tel 5391 7207.

Müüa või vahetada 2toal ahik korter
Viljandis. Tel 5388 0420.

Müüa või anda üürile 3toal renoveeritud
ahik. korter (48 m², WC ja vannituba
korteris) Oru tn Valgas. Tel 524 1404.

Müüa või üürida soodsalt 1toaline
korteri Kesk tänaval. Tel 5558 0568.

Müüa suvila, sõiduauto VAZ 2105,
uus mopeed Stella. Tel 5372 8568.

SÕIDUKID

Müüa heas korras Audi A4, 95,
bensiin, 1,6, hall, ülevaatus 05.2013,
kaasa talverehvid. Tel 5399 7617.

Müüa Opel Vectra 1,6, 55 kW,
1993. a, hind 500 €, t punane.
Tel 5363 5260.

Tiiu! Langetame leinas pea
koos sinuga, kui jätad huvasti
oma tütre
TIINA ILISSONIGA.
Siiras kaastunne lähedastele.
Urve, Jüri ja Leili, Allar peredega

*Tasa-tasa lööb aegade kell, alles
jääb mälestus hea ja hell...*

Armsat
TIINA ILISSONI

mälestavad ja avaldavad
kaastunnet omastele
tädi Maie ja Villem ning
lapsed peredega.

*Ei aeg ühiseid rõõme
ja muresid mata,
ta kauneimad ajad
meelde jätab...*

Südamlik kaastunne
Riinule, Teelele ja Reiole
kalli isa

AIVAR JAKOBSONI
surma puhul.
Raili, Kaja ja Aino peredega

**HILJA KÄRSNA
VOLLII KÄRSNA**

Urvide muldasängitamine
toimub 27. juulil kl 13
Toogipalu kalmistul.
Koguneda matusetalituse
Sinililli juurde kl 12.30.

*Tasa-tasa lööb aegade kell,
alles jääb mälestus hea ja hell...*

Südamlik kaastunne
omastele

ALMA PARTSI
surma puhul.
Laine ja Hedna

*Sa andsid kõik, mis oli sul anda,
tööd tehes kulus eluniit...*

Avaldame kaastunnet
Jaanusele isa
UUDO TREESI
surma puhul.
Nor-Est Wood AS,
Nor-Est Wood Invest OÜ

PÜHADE PÄIKADE KÜLASTAMISE PLAANID	
01.08 Pihkva, Irboska, Petseri	25.-
03.08 Kuremäe klooster	25.-
16.-19.08 Pihkva, Peterburi	150.-
27.-28.08 Kuremäe klooster	25.-
09.-10.09 Riia-Vilnius	50.-
14.-15.09 Irboska-Pihkva-Petseri	25.-
27.-30.09 Tallinn-Helsingi-Uus-Valamo	200.-
18.-21.10 Pihkva-Peterburi	150.-

Palverännakuid organiseerib Vladimiri Ju-
malaema nimeline Eesti Õigeusu kirik Valgas
Tehnika 7.

Südamlik kaastunne
Tiiu Tõnissonile tütre
TIINA ILISSONI
kaotuse puhul.
Perekonnad Orav ja Värnik
ning Milvi, Ilme ja Rein

Siiras kaastunne Tiule tütre,
Enele õe ja lastele kallid ema
TIINA ILISSONI
kaotuse puhul.
Perekonnad Adamson,
Mäehunt ja Leili

Avaldame sügavat kaastunnet
Sigridile, Priidule ja Erlendile
kalli ema
TIINA ILISSONI
kaotuse puhul.
Urmo ja Marko

Südamlik kaastunne Erlendi,
Sigridi ja Priidu peredele kallid
ema, vanaema ja ämma
TIINA ILISSONI
kaotuse puhul.
Lapsepõlvõbrad Marko ja
Kaido peredega

Siiras kaastunne Sigridile,
Erlendile ja Priidule kallid ema
TIINA ILISSONI
kaotuse puhul.
Andres ja Marina lastega

Avaldame kaastunnet
UUDO TREESI
surma puhul heale kolleegile
Margus Treesile ja perele.
Kolleegid Nõmmelt

*Mis tulema peab, see tuleb.
Kellel otsa saab aeg, see läheb.
Minnes võtab ta kambri tulle
ja süütab taevasse tähe...*

Meie siiras kaastunne Jutale,
Jaanusele, Urmasel ja
Margusele peredega kallid
abikaasa, isa, äia ja vanaisa

UUDO TREESI
kaotuse puhul.
Sirje, Ainar, Kirke, Siim

*On elu lühike, on ainult viiv.
Kesk maiseid askeldusi tõuseb iil
ja luba küsimata askeldaja viib...*

Südamlik kaastunne
Margusele perega kallid isa
UUDO TREESI
surma puhul.
Perekonnad Link, Saar,
Ränk, Ristlaan ja Paul

Ei ole sõnu, mis leevendaks valu...

Kallid Aino-Elviira, Udo ja
Agnes perega!
Südamlik kaastunne õe ja tädi
MILVI
surma puhul.
Maie, Mati ja Malle perega

Kuuluta Valgamaalases
1 sent, üks tähemärk
Tel 766 1960, www.valgamaalane.ee Valgamaalane

Mobiilsed teraviljakuivatid

Töötab nii traktori jõuvõtuvõllilt kui ka elektrimootoriga

Soojusvahetiga kuivati võimaldab kuivatada:

- * madalatel temperatuuridel (näiteks raps)
- * seemnevilja täpse kuivusastmeni, väikesem risk üle kuivatada
- * väga sobiv toiduteravilja kuivatamiseks, heitegaasid ei puutu viljaga kokku

MASKIN GRUPP OÜ | PEEP ORLOVSKI, tel 553 4033
Maaritsa, Valgjärve vald | INDREK PUNGAR, tel 504 1986
Põlvamaa | info@talutehnika.ee

www.talutehnika.ee

TOLMETS
TOLMETEX OÜ

MUSTA JA VÄRVILISE METALLI KOKKUOST

ALATI PAREMAD HINNAD

VALGA, PETSERI 38A

☎ 16961 WWW.TOLMETS.EE

TARTU ÜLIKOOLI KLIINIKUM VEREKESKUS

DOONORIPÄEV

26. JUULIL 9.30–12.30

TÕRVA TERVISEKESKUSES (TARTU TN 4, TÕRVA)

LOOVUTA VERD – AITA PÄASTA ELU!

Sakkose
...et puit kehtaks!

MÜÜA PIDEVALT

välis- ja sisevoodrilaudu, sügavimmutatud välisvoodri- ja terrassilaudu, põrandalaudu. Voodrilaudade tööstuslik värvimine. Vajadusel transport. Tel 5664 0228.

www.landeker.ee

LANDEKER

OÜ Landeker ostab metsa ja maad, sobib ka läbiraiutud ja hüpoteegiga maa, ettemaksu võimalus!

Tel 489 4055, 511 0415, 517 9866, faks 489 4962

Kagu Erametsa Keskus

Ostab harvendus- ja lõppraiet, väikesed masinad ei löhu maapinda. Aitame leida teie metsale (ka raiutud), võsastunud ja põllumaale parima ostja.

Tasume hüpoteegi ja aitame koostada metsamajanduskavad.

Telefon: 504 4221
E-mail: erametsakeskus@gmail.com

Ostame metsakinnistuid ja kasvava metsa raietõigust üle Eesti. Abi asjaajamisel.

Forest Reserves OÜ
Telefon: (+372) 51 56 858
E-post: info@forestreserves.ee

Valgamaa Kutseõppekeskus korraldab Eesti Maaelu arengukava 2007-2013 meetme 1.1.2 projekti nr 112011820661 raames

Valgamaa mesinike õppereisi Läti mesilatesse.

Sihtrühm: põllumajandustoodete tootmise, toidutootmise, töötlemise või metsa majandamisega tegelevad füüsilised või eraõiguslikud isikud ja tema töötajad

Toimumisaeg: 10.08.–11.08.2012

Moderator: Aivo Sildnik (atesteeritud mesinduskonsulent, EMLi juhatuse liige)

Teemad: Tootmismesilad ja efektiivsed töövõtted. Toodangu mitmekesistamine ja lisandväärtuse andmine.

Kursus on sihtrühmale tasuta ja sisaldab transporti, toitlustust ning majutust.

Info ja registreerimine: Kalev Laul, tel 524 0174, kalev.laul@valgalv.ee

METSATERVENDUSE

OSTAME METSA- JA PÕLLUMAAD.

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
ants@metsatervenduse.ee

Peep PEDMANSON

PÜHAJÄRVE SÕDA JA RAHU

PÜHAJÄRVE ÄÄRES POSLOVITSA RANNAS
27., 28., 29. JUULIL JA 7., 8., 9., 11., 12. AUGUSTIL

Lavastaja: Andres DVINJANINOV Kunstnik: Silver VAHTRE

Hannes KALJUJÄRV (VANEMUINE), Jüri LUMISTE (VANEMUINE),
Andres DVINJANINOV, Artur LINNUS, Toomas TÄHT (AUGSBURGI TEATER),
Ingrid ISOTAMM (NUKU- JA NOORSOOTEATER), Marianne RÜTT,
Toomas LUNGE, Indrek KALDA jt.

Otepää Suveteater

PILLETID Piletilevist, Piletimaailmast ja tund enne algust kohapealt

TRIDENS KULTUURIMINISTEERIUM KUKU 1182 Ekspres Hotline